

2017-06-08
N2017/04037/D**Näringsdepartementet**Post- och telestyrelsen
Box 5398
102 49 Stockholm

Uppdrag att utreda kommuners roller på bredbandsmarknaden och undantag från den kommunala lokaliseringsprincipen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Post- och telestyrelsen (PTS) att beskriva och analysera vissa frågor som rör vilka roller kommunerna har när det gäller tillhandahållande och utbyggnad av bredbandsinfrastruktur och styrning av stadsnät. PTS ska även analysera dessa frågor utifrån olika konkurrensaspekter.

I detta ingår att PTS ska

- beskriva och analysera effekten på utbyggnad och konkurrenssituationen mellan kommersiella och privata aktörer till följd av kommunala investeringar i infrastruktur,
- beskriva och analysera kommuners ageranden i övrigt som kan bidra till förbättrade förutsättningar för bredbandsutbyggnad,
- utreda förutsättningarna för en renodling av stadsnätmodellen, bl.a. en modell för vertikal separation, där tillhandahållaren av nät och tjänster på grossistnivå och försäljning av tjänster till slutkunder skiljs åt vid kommunal utbyggnad av bredbandsinfrastruktur,
- om behov finns, ta fram en vägledning för kommuner utifrån deras olika roller och uppgifter på bredbandsområdet i syfte att stödja kommuner i frågor som påverkar utbyggnad och konkurrens på bredbandsområdet.

PTS ska även analysera om det är möjligt och lämpligt att göra undantag från kommunallagen (1991:900) lokaliseringsprincip, med beaktande av de möjligheter som finns idag att ingå exempelvis kommunalförbund. Konsekvenserna av ett sådant undantag för såväl utbyggnaden av bredband som konkurrensen på marknaden ska beaktas. PTS ska vid behov föreslå nödvändiga ändringar i lagar och förordningar för att genomföra införandet av ett undantag från lokaliseringsprincipen. PTS ska i enlighet med 14 kap. 3 § regeringsformen beakta proportionalitetsprincipen i samband med överväganden om inskränkningar av den kommunala självstyrelsen.

Inom ramen för uppdraget ska PTS samråda med Konkurrensverket. PTS ska även ha en dialog med Sveriges Kommuner och Landsting och Svenska Stadsnätsföreningen.

PTS får för uppdragets genomförande använda högst 500 000 kronor för att genomföra den del av uppdraget som utförs under 2017. Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 2:4 Informationsteknik och telekommunikation, anslagspost 1 – Informationsteknik - del till Post- och telestyrelsen. Regeringen avser att återkomma om finansiering av den del av uppdraget som genomförs under 2018, när riksdagen fattat beslut om budgetpropositionen för 2018.

Redovisning av uppdraget, inklusive ekonomisk redovisning, ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2018.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen presenterade i sin bredbandsstrategi Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi, dnr N2016/08008/D, ett antal strategiska områden där aktiviteter behövs för att skapa goda förutsättningar för en fortsatt snabb utbyggnad av både fast och mobilt bredband.

Regeringens vision i bredbandsstrategin är ett helt uppkopplat Sverige. Tillgång till bredband håller på att bli en förutsättning för att kunna ta del av grundläggande samhällsservice och att vara fullt ut delaktig i samhället. Den utvecklingen har redan kommit långt. I framtiden kommer många av våra välfärdstjänster att bäras av den digitala infrastrukturen.

De kommunala stadsnäten har haft en stor betydelse för utbyggnad av bredband i Sverige och de kommer även fortsatt att ha stor betydelse för möjligheterna att nå målen i regeringens bredbandsstrategi.

Den marknad som kommunala stadsnätsbolag får verka på avgränsas i kommunallagen genom den s.k. lokaliseringsprincipen till den egna kommunen. Förutsättningarna för att anlägga och driva bredbandsnät skiljer sig emellertid åt mellan olika kommuner, bl.a. till följd av geografi och befolkningens mängd. Kommuner med en liten befolkningens mängd kan ha svårare att själva etablera ett stadsnät.

Kommunernas bredbandsinfrastruktur i form av stadsnät är en viktig tillgång för att säkerställa utbyggnad till alla, när geografiska avstånd och lägre befolkningsdensitet leder till dyrare utbyggnad. Kommunerna har flera roller och uppgifter och det kan finnas skäl att i vissa frågor stödja kommunerna i deras samlade arbete rörande bredbandsutbyggnad. För att bidra till ökad tydlighet och förbättrade förutsättningar för bredbandsutbyggnad ser regeringen därför anledning att ge PTS i uppdrag att analysera vissa frågor som rör kommuners roller, när det gäller tillhandahållande och utbyggnad av bredbandsinfrastruktur och styrning av kommunala stadsnät.

På regeringens vägnar

Peter Eriksson

Susanna Mattsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/L1

Finansdepartementet/BA, SFÖ och K

Näringsdepartementet/HL, RTS, KSR och PBB

Konkurrensverket

Samtliga länsstyrelser

Sveriges Kommuner och Landsting

Svenska Stadsnätetsföreningen